

ניקוליני, מונסיניור ג'וזפה

ניקצ'י, דון רופינו

ברונצ'י, דון אלדו

(Monsignor Giuseppe Nicolini; Don Rufino Nicacci; Don Also Brunacci). שלושה חסידי אומות העולם, מצילי יהודים באסיזי (Assisi) שבמרכז איטליה. מיד אחרי כיבוש איטליה בידי הגרמנים בספטמבר 1943 קרא מונסיניור ניקוליני, הגמון אסיזי, לניקצ'י, אב מנזר סן דמיאנו (San Damiano) באסיזי, ואמר לו למצוא מיקלט זמני לקבוצה של יהודים נמלטים, רובם מאיזור טרייסטה (Trieste) שבצפון איטליה, שהגיעו לאסיזי באורח לא צפוי. ניקצ'י דאג לתעודות מזוייפות לכ-200 יהודים שהסתתרו בבתיים של חברי הקהילה, והם הועברו מן האיזור וקיבלו מיקלט במנזרים. נזירות הפעילו מטבח מיוחד לאוכל כשר ליהודים שהסתתרו במנזרן.

בפעולת ההצלה המקיפה (אלפי יהודים עברו בזמן כלשהו באסיזי) השתתף גם דון אלדו ברונצ'י, כומר פרופסור בקתדרלת סן רופינו (San Rufino) שבאסיזי. הוא היה הממונה על כול הפעולה, ועמד על כך שאפשר להסתיר יהודים גם במנזרים כגון מנזר הסטיגמטה לנזירות. האב ברונצ'י היה גם אחראי לבית-הספר המחתרתי שבו קיבלו ילדים יהודים חינוך יהודי ממורים יהודים. במאי 1944 נאסר האב ברונצ'י, נשפט בפרוג'ה (Perugia) ורק התערבות הוטיקן הצילה אותו, אך נאסר עליו להיות באסיזי כול המלחמה. אף יהודי אחד לא הוסגר באסיזי, ולא נעשה כול ניסיון לנצר יהודים שעברו בעיר. אחרי המלחמה אמר ברונצ'י:

'בסך-הכול הפקידה ההשגחה העליונה 200 יהודים בידינו, ובעזרת האל ובהתערבות פרנציסקוס הקדוש לא נפל איש מהם בידי רודפיהם.'
יד ושם העניק לניקוליני, לניקצ'י ולברונצ'י את התואר חסידי אומות העולם.